യോഗവാസിഷ്ഠഃ/പ്രകരണമ് 3✓
(ഉത്.പത്തിപ്രകരണമ്)/സർഗഃ 51✓

ശ്രീവസിഷ്ഠ ഉവാച .

ഹതോ രാജാ ഹതോ രാജാ+പ്രതി-രാജേന സം(യ്)യുഗേ .
ഇതി-ശബ്ദേ സമുദ്/ഭൂതേ രാഷ്ട്ര-മാസീദ്/ഭയാ-കുലം .. 1

ഭാ+ണ്ഡോ-പ+സ്കര-ഭാരാ+ഢ്യം(വ്) വി+ദ്രവ+ച്ഛകട+വ്രജം .
സാ+ക്ര+ന്ദാർത-കല+ത്രാ+ഢ്യം(ൻ) ദ്രവ+ന്നാഗര-ദുർഗമം .. 2

പലായ-മാന-സാ+ക്രന്ദം മാർഗാ-ഹൃത-വധൂ-ഗണം .
അന്യോന്യ-ലുണ്ഠ-ന+വ്യഗ്ര-ലോക-ല+ഗ്ന/മഹാ-ഭയം.. 3

പര-രാഷ്ട്ര-ജനാ-നീക-താ+ണ്ഡവോ+ല്ലാസ-സാരവം .
നിര-ധിഷ്-ഠിത-മാതങ്ഗ-ഹയ-വീര-പതജ്-ജനം .. 4

കപാട-പാട-നോ-ഡ്ഡീന-കോശാ+ന്തരവ-ഘർ+ഘരമ് .
ലുണ്ഠിതാ-സം(ങ്)ഖ്യ-കൗശേയ+പ്രാവൃ-താഭി/ഭടോദ്/ഭടമ് .. 5

ക്ഷുരി-കോഥ്-പാടി-താർ/+ദ്രാ+ന്ത്ര-മൃത-രാജ-ഗൃഹാങ്/ഗനം .
രാജാ+ന്തഃ(ഫ്)പുര-വി+ശ്രാ+ന്ത/ച+ണ്ഡാല+ശ്വ/പചോഥ്-കരം .. 6

ഗൃഹാ-പഹൃത-ഭോ+ജ്യാ+ന്ന-ഭോജനോ+ന്മുഖ-പാമരം .
സഹേമ-ഹാര-വീരൗഘ-പാദാ-ഹത-രുദ+ച്ഛിശു .. 7

അപൂർവ-തരുണാ+ക്രാന്ത-കേശാന്തഃ(ഫ്)പുരികാങ്/ഗനം .
ചോര-ഹസ്ത+ച്യുതാ-നർ+ഘ്യ/ര+ത്ന-ദ+ന്തുര-മാർഗ-ഗം .. 8

ഹയേഭ-രഥ-സം(ങ്)ഘട്ട+വ്യ+ഗ്ര-സാമ+ന്ത-മണ്ഡലം.
അഭി-ഷേകോ+ദ്യമാ-ദേശ-പര-മ+ന്ത്രി-പുരഃ(സ്)സരം .. 9

രാജ-ധാനീ-വിനിർ/മാണ-സാരംഭ+സ്ഥപതീ+ശ്വരം .
കൃത-വാതാ-യന+ശ്വ+ഭ്ര-നിപത+ദ്രാജ-വല്ലഭം .. 10

ജയ-ശബ്ദ-ശതോ+ദ്ഘോഷ-സി+ന്ധു-രാജ+ന്യ/നിർഭരം
അസം(ങ്)ഖ്യ-നിജരാ-ജൗഘ-ധൃത-സി+ന്ധു-കൃതാ+സ്ഥിതി .. 11

ഗ്രാമാ+ന്തര-സമാ+ക്രാന്ത-വി+ദ്രവ+ദ്രാജ-വല്ലഭം.
മ+ണ്ഡലാ+ന്തര-സം(ഞ്)ജാത-നഗര+ഗ്രാമ-ലുണ്ഠനം .. 12

അന+ന്ത-ചോരമോ-ഷാർഥ-രു+ദ്ധ-മാർഗ-ഗമാ-ഗമം .
മഹാനു-ഭാവ-വൈധു+ര്യ/സനീ-ഹാര-ദിനാ-തപം.. 13

മൃത-ബ+ന്ധു-ജനാ+ക്രൻ-ദൈർ-മൃത-തൂര്യ-രവൈ-രപി .
ഹയേഭ-രഥ-ശബ്ദൈ+ശ്ച പി+ണ്ഡ+ഗ്രാ+ഹ്യ-ഘന+ധ്വനി .. 14

സി+ന്ധു-ദേവോ ജയ+ത്യേക+ച്ഛ+ത്രഭൂ/മ+ണ്ഡലാ-ധിപഃ .
ഇ+ത്യ-ന+ന്തര-മാരേഭേ ഭേ+ര്യഃ(ഫ്) പ്രതിപുരം(ൻ) തദാ .. 15

രാജധാനീം വിവേശാഥ സിന്ധു-രു+ദ്ധുര-ക+ന്ധരഃ .
പ്രജാഃ(സ്) സ്രഷ്ടും(യ്) യുഗ+സ്യാ+ന്തേ മനുർ-ജഗ-ദിവാ-പരഃ .. 16

പ്രവൃ+ത്താ ദശ-ദിഗ്/+ഭ്യോ/ഥ+പ്രവേഷ്ടും/ സൈ+ന്ധവം പുരം .
കരാഃ(ഖ്) കരി-ഹയാ-കാരൈ ര+ത്ന-പൂരാ ഇവാം-ബുധിം.. 17

നിബ+ന്ധ-നാനി ചി+ഹ്നാനി ശാസ-നാനി ദിശം പ്രതി .
ക്ഷണാ+ന്നിവേ-ശയാ-മാസുർ-മണ്ഡലം പ്രതി മ+ന്ത്രിണഃ .. 18

ഉദഭൂ-ദചിരേ-ണൈവ ദേശേ ദേശേ പുരേ പുരേ .
ജീവിതേ മരണേ മാനേ നിയ-മോ/യ-മതോ യഥാ .. 19

അഥ ശേമുർ/നിമേഷേണ ദേശോ-പ+പ്ലവ-വി+ഭ്രമാഃ .
പ്രശാ+ന്തോഥ്-പാത-പവനാഃ(ഫ്)
പദാർഥാ-വൃ+ത്തയോ യഥാ .. .20

സൗ+മ്യതാ-മാജഗാ-മാശു ദേശോ ദശ-ദിഗ+ന്വിതഃ .
ക്ഷീരോദഃ(ഹ)+ക്ഷുഭിതാ-വർതോ+ദ്രാഗി-വോ+ദ്ധൃത-മ+ന്ദരഃ .. 21

Meter പുഷ്പിതാഗ്ര 12/13
വവു-രല-കച-യാന്വി-ലോല-യ+ന്തോ
മുഖ-കമ-ലാലി-കുലാനി/ സൈ+ന്ധ-വീനാം .
ജല-ലവ-വലനാ-കുലാഃ(സ്) സമീരാ
അശിവ-ഗുണാ-നിവ സർവതഃ(ഹ)+ക്ഷണേന .. 22

ഇ+ത്യാർഷേ ശ്രീവാസിഷ്ഠമഹാരാമായണേ വാല്മീകീയേ
ഉഥ്.പത്തി+പ്രകരണേ ലീലോ സിംധു-രാഷ്ട്ര-വർണനം നാമൈക-പഞ്ചാശഃ
സർഗഃ .. 51 ..
ഓം
****
CHECKED BY GURU P.R.IYER
20.9.23